

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 14 frt — kr. | Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt — kr. | Egy hóra 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Pfann-féle ház, 21. sz.
Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.

Geszler kalapja.

Szeged, okt. 20.

1848 tavaszán V-ik Ferdinánd magyar király — a kényszerhelyzetnek engedve — alkotmányt adott Magyarországnak. 1848 őszén az osztrák kamarilla szarvai megnölvén, lemondatta a tehetetlen császár-királyt és bármi áron vissza akarta venni azokat a jogokat, melyek Magyarországot törvényesen megillették. Szépszerével nem ment, haddal támadtak reánk.

Jött Windischgrätz, Jellasic, Roth és Phillipovich ellenünk. Föllázították a szerbeket Knicaniu és Sztratimirovics, az oláhokat Janku és Axentye Szeveru, a tótokat Hurbán és Simunich vezérlete alatt. Raboltak, gyilkoltak, gyújtogattak a derék vitézek Magyarországon mindenfelé, ahova csak lovaik patái elértek.

Mit tehetett a magyar?

Védte magát ezek ellen a rablók ellen. Védte, megverte, elfogta, elsöpörte őket, mint elszórja a szőlő a katánkkórót a homokbuczkás pusztákon.

A magyar honvédek Nagy-Sallónál úgy szétverték a „győzhetlen osztrák armádiát”, hogy a még jelenleg életben levő vitéz császár huszárörnagy, Fornszek Sándor, az ütközet után kilencez különböző osztrák ezredből szedett foglyokat össze huszáraival.

Erre a nyakunkra zuditották az orosz és segítségül hívták az árulást. A világosi fegyverletétel után szomorú napok következtek. Akasztófa, kötél, löpor és golyón kívül az oroszok győzelme fölött örvendő osztrák brutális bortal és vesszővel civilizált. Nőket nyilvánosan, katonai carréba állítva, meztelenre vetkőztetve botoztatott és vesszőztetett. Ördögi látvány volt ez azoknak a gyáva osztrák tiszteknek, akiknek honvédeink a csatamezőn csak a hátukat látták.

A foglyok ezrei és ezrei szenvedtek Olmütz, Józsefstadt, Munkács és az Ujéület börtöneiben s nem egy — mint például Szláv József mostani koronaőr is — a jelenlegi belső titkos tanácsosok közül, kénytelen volt a börtön udvarát seperi reggelenként, vagy pláne a pöczegödröket tisztogatni.

Ez az osztrák kedélyeskedés egész addig tartott, míg Bécsben szükségét nem látták annak, hogy Magyarországot újra kibékítsék. És a lovagias magyar nemzet 1867-ben kibékült a koronás fejedelemmel. Kibékült minden utógondolat nélkül.

Azaz hogy nem!

A kibékülés után 25 esztendővel, 1892-ben akadt a koronás fejedelemnek olyan okos miniszterelnöke, aki azt állította, hogy a nemzet nem békült ki a néhai osztrák hadsereg tisztikarával.

Nohát, nekünk a néhai osztrák hadsereghez semmi közünk. De meg itt csak két alakuló fél van és lehet: a nemzet és fejedelem. Ha a miniszterelnök a tisztikart mint békitő felet említi, akkor ő elismeri azt, hogy a katonaság külön államot képez az államban, akkor elismeri azt, hogy a katonaság fölött áll a polgári hatóságnak.

És mit akar most a miniszterelnök?

Néhány régi 48-as honvéddel egyetemben, kik azonban azóta excellenciás nagy urak lettek, megakarják koszoruzni azt a szégyenoszlopot, melyet a budavári szent-György téren csakis a magyar nemzet valódi békülékenysége és bárányszelidsége tűr meg.

No hát ha ezt megakarja a miniszterelnök koszoruzni, akkor erre az ünnepélyre meg kell hívni Windischgrätz, Roth és Phillipovich tábornokok utódait. Meg kell hívni a még életben levő és osztrák nyugdíjat húzó magyargyilkoló Axentye Severut, meg Hurbán és Simunich, Knicaniu és Sztratimirovics utódait, mert ezek az osztrák tiszték és generálok mind, egytől egyig azért az eszmékért küzdöttek, amiért Budavár brutális védője, Hentzi, mind a magyar államesszme megsemmisítéséért s Magyarországnak Ausztriába leendő beolvasztásáért harcoltak.

Hát csak koszoruzzatok meg azt a Hentzi szobrot! De abban a pillanatban, midőn ráteszitek a koszorut, jusson eszetekbe, hogy Szejczban is volt egy Hentzi szobor hajdan s azt úgy hívták, hogy Geszler kalapja; jusson eszetekbe, hogy pár évvel Geszler kalapjának kitűzése után Szejcz független és szabad lett s azóta megőrizte függetlenségét, mert nemzeti önérzete fölébredt.

Tehát csak koszoruzzatok!

Hentaller Lajos.

A javadalmi bizottság ülése.

(A fogyasztási adóberlet. Közeztvám.)

— okt. 20.

Ma délután öt órakor ülést tartott a javadalmi bizottság.

A fogyasztási adó berbeadása képezte az ülés egyik fő tárgyát, melyre nézve a bizottság egyhangú helyesléssel vette tudomásul a kiküldött polgármester és tanácsnok tegnapi eljárását.

A bizottság tagjai közül többen szölkak a tárgyhöz és azt határozták, hogy a város tegyen még egy kísérletet ennek a kérdésnek békés megoldása érdekében.

E határozat folytán Pálffy Ferencz polgármester és László Gyula tanácsnok a napokban Budapestre utaznak, hogy magánál a pénzügyminiszternél tegyenek előterjesztést e tárgyban.

A nyugati pályaudvarnál a város részére kezelt közeztvámügy volt még az ülésnek egyik fontos és sürgős tárgya.

A magyar államvasutak üzletvezetősége ártit ugyanis a város tanácsához, hogy az eddig 5%-nyi díjért kezelt közeztvám bevételeket ezután csak 10%-nyi díjért kezelheti.

Az üzletvezetőség ezen kívánsága teljesen meglepte a bizottság tagjait, kik egyhangulag elhatározták, hogy az eddigi kezelési díj föntartása iránt keresse meg a város a magyar államvasutak üzletvezetőségét s ha ez a kezelést 5%-nyi díjért továbbra elvállalni vonakodnék, akkor a házi kezelés rendszerének életbeléptetése végett tegyen jelentést az előadó gazdasági tanácsnok.

Az ülés lefolyása különben a következő:

Elnök: László Gyula gazdasági tanácsnok. Jelen vannak: Wagner Károly, dr. Rósa Izsó, Gál Ferencz, Fodor István, Obláth Lipót és Lichtenberger Mór bizottsági tagok, dr. Tóth Pál főjegyző, Nyiri Bálint, a javadalmi ügyek kezelője és Nyilasi Agoston jegyző.

László Gyula tanácsnok jelenti a bizottságnak, hogy a tegnapi kitűzve volt fogyasztási adóárverésen Pálffy Ferencz polgármesterrel megjelentek. Az árverésen Szeged városon kívül más árverelő nem jelentkezett. A kikiáltásiár újból 361,000 frt volt, melyre azonban ígéretet senki sem tett. A kiküldöttek ismételve részletesen előadták a város ajánlatát, vagyis összesen 303,006 frt 13 krt följánlottak, az árverés azonban eredménytelen maradt.

Többek fölszólalása után a bizottság helyesléssel vette tudomásul a kiküldöttek eljárását, s egyhangulag elhatározta, hogy az ügy helyes megoldása érdekében tegyen a város még egy lépést. Ennélfogva Pálffy Ferencz polgármester és László Gyula tanácsnok a közeli napok valamelyikén utazzanak Budapestre s tegyenek a pénzügyminiszternek előterjesztést e tárgyban, illetőleg kérjék meg a város ismert ajánlatának elfogadására.

László Gyula tanácsnok ezután jelenti a bizottságnak, hogy még több ügy vár ugyan elintézésre, azonban ezek közül csupán a közeztvám kezelésére vonatkozó előterjesztését teszi meg, nem akarván az idő előrehaladottsága miatt a bizottság tagjait most már fárasztani.

A magyar királyi államvasutak üzletvezetősége kezeli Szeged város közeztvám bevételezési munkáját. Ezért az államvasutak pénztára a bevételezett összeg 5%-át kapja kezelési-díj czímen, a kezelő-tiszt

pedig rendszerint 200 frt jutalmat nyer a várostól fáradozásáért. Ez a kiadás összesen 1700 frtra szokott évenként rugni.

Az üzletvezetés azt kívánja most egy átiratban, hogy a város az eddigi 5% helyett 10%-ot fizessen. Azt javasolja, hogy mintsem hogy 3200 frtra emelje fel a város ezt a kezelési költséget, inkább kezelje házilag a közegetvám bevételezését.

Dr. Rósa és Izsó, Obláth Lipót, Nyiri Bálint, Wagner Károly hozzászólása után határozatilag kimondta a bizottság, hogy az üzletvezetés kéresek föl az eddigi állapot fönntartása végett és ennek sikertelensége esetén tegyen az előadó javaslatot az újabb kezelési módzatok megállapítása végett.

Ezzel az ülés véget ért.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése október 20-án.

Bánffy Dezső báró elnök az ülést 10 órakor megnyitván, Vadnay Károly helyreigazítja Visontai Soma tegnap kifejezett ama téves föltevését, mintha ő azt állította volna, hogy Hentzi csak szorultságból bombáztatta Pestet. Csak azt mondta, hogy a szobrot az elesett katonák emlékének tekintti. (Óriási zaj.)

Ugron Gábor (stentori hangon.) Tiltakozom az ellen, hogy itt valaki Hentzit védje. (Folyton tartó zaj, Károlyi Gábor gunyosan kiabál, a szónok Vadnay minden erejéből ordít, de szavát elfojtja a zaj.)

Vadnay Károly meg akarja magyarázni szavait. Ő nem dicsőíti Hentzit. És a szabadelvű párt sem. Nem a Hentzi-szobrot koszorúzzuk meg, (Közbekiáltások: No már megint bolondokat beszél!) mutatja a koszorú szalagjainak a fölírata: „Nyugodjatok békével.” (Nagy zaj, nevetés balról.)

Károlyi Gábor: Maga is menjen nyugodni. (Derűtség.)

Vadnay Károly: A törvényszék által elítélteknek is megadják azt a tisztességet. Ez kiengesztelődés a halálban. (Zaj.) Visz szautasítja az ellene emelt vádat.

Sághy Gyula kijelenti, hogy ők, a nemzeti párt, béke jobbot akartak nyújtani a kormánynak, de az visszautasította. Lovagiasan bántak el, de nem méltányolták őket. Igenis, ők is óhajtották a kiegyenlítősi ünnepélyt, de kívánták volna, hogy annál minden illetékes faktor jelen legyen. Nem vonja kétségbe a miniszterelnök jó intenczióit még az eszközök megválasztásában is, de már az makacosság, melylyel a békejobbot visszautasítja, az egy megátalkodott küzdelem s az ilyen veszélyes vezetése az államnak csak romlásra vezet. (Helyeslés a baloldalon.) Az az osztrák hadsereg, mely 48-ban a magyarok ellen küzdött, a magyar állam megsemmisítésére tört. A Hentzi-szobor megkoszorúzása ezen tradíció „jogosultjának” hirdetője. Ez a szoborkoszorúzás még Jellasicsz szobrának megkoszorúzásához is vezet. (Károlyi Gábor: Szapáryéhoz is! Derűtség.) Fölolvassa Görgey nyilatkozatát és végül pártolja Apponyi, esetleg Eötvös indítványát.

Gr. Zichy Herman egyike azoknak, akik e merénylet ellen tiltakoznak. Főlemli, hogy a vidéki honvéd-egyletek tömegesen ellene nyilatkoznak. Miért utasította vissza Szapáry Apponyi békejobbát? Mert azt hitte, hogy ha velünk kényszeríti szavazni, kompromittálja bizonyos körök előtt. Ravasz embernek mondják, (Dehogy!) csak hogy most révedt, mert Apponyit ennek folytán edes anyánk, hazánk öleli keblére. Hogy hol fog megállni ez a lavina, nem tudja, de reméli, hogy el fogja temetni a bűnöst. A királylyal nem kell újabb kiengesztelődés, hanem csak Béccsel akarják úgy látszik a kiengesztelődést. Hogy e szobor megkoszorúzását megakadályozzák, ott el fognak menni a végletekig s a miniszterelnök viselje a következményeket. Családunkban van egy közmondás — úgy mond — nec ferro, nec auro — sem vassal, sem arannyal nem tántoríthatnak el utunkról s ezt az elvet követem én is. (Za-

jos tetszés.) Végül atyja emlékét védi a kormánypárti támadásokkal szemben.

Ugron Gábor azzal kezdi, hogy a koronázási jubileum után sejtette volna-e valaki, hogy a kormány egy csendes kiengesztelődésben utazzék? Micsoda kelevény támadt a honvéd-bizottság és a miniszterelnök fejében, hogy ezt szükségesnek tartották? Csak a sebeket szaggatják föl. Janszky koszorúzását Tisza Kálmán tapintatlanságnak nevezte, talán azt hiszi a miniszterelnök ur, hogy ha a honvédek által koszorúztatja meg a Hentzi szobrot, kevésbé tapintatlan? Jobban megtartja a király koronáját az alkotmányosság, mint némely szolgák és tulbuzgó szolgák. (Zajos tetszés.) Fölolvassa a 86-iki királyi leiratot, ahol Janszky fénye mint egy szomorú eset tüntettetik föl. Azok a harcok, melyeket 48—49-ben folytattunk, jogosak és törvényesek voltak. A nemzet nem lázadt föl, hanem jogait védte. (Zajos tetszés.) Ez a koszorúztatás azért megbotránkoztató, hogy az alkotmányos kormány az abszolutizmus katonáinak akar koszorút adni. Mi soha meg nem engedhetjük ezt. A koronázási ajándékkal ő felsége a honvédek iránt elismerését fejezte ki. Nem alamizna volt ez, hanem az alkotmányáért küzdő nemzet érdemeinek elismerése. (Taps.)

Vajjon a mostani tiszték elfogadják-e Hentzit mintaképül? Mi volt Hentzi? Született Debreczenben, magyar kegyelemkenyéren nevelkedett, Kossuthnak fölajánlotta szolgálatát, hogy Szeged városát kész megerősíteni, míg a kormány menekül. Ekkor azt mondá: Budapesten maradok s Kossuth becsületszavát vette, hogy nem küzd a magyarok ellen. Hentzi áruló volt! (Ugy van.) Becsületszegő volt s ha bármely katonának elibe teszik e kérdést, hogy mit tart az ilyen katonáról, azt fogja mondani, hogy annak emlékét ki kell lökni a hadseregből. Azt mondják, hogy nem Hentzié az a szobor. Hát nem ő volt a vezérük? Nem minden sereget a vezérről neveznek el? (Ugron Zoltán: Szapáry-tábor. Nagy derűtség.) A bécsi polgárok nem tűrnék el, hogy városuk bombáztatójának szobra ott legyen. Annak nyujtsunk koszorút, aki minket elárult? Azt mondják, bocsássunk meg és felejtünk. Megbocsátani lehet, de felejtetni — soha! A mely nemzet elfelejti történetét, az önmagát feledi el. Önök egy sorba akarják állítani az idegenből jött császári katonákat a mi katonáinkkal, akik alkotmányukért küzdöttek?

Az ifjak az iskolát, a férfiak családjaikat hagyták ott és ragadtak fegyvert az aggastyánokkal együtt és küzdöttek lelkesen. Az ádáz csaták után is hősök maradtak, mert minden börtönből is imaházat alkottak, ahol az elnyomott szabadságért imádkoztak. (Taps.) Mit adhat a nemzet hőseinek, ha a koszorukat a zsarnokoknak adja? (Zajos taps.) Vannak ma, akik udvaroncok módjára Buffo szerepet játszanak. Eltűrik, hogy a színpadon tapsot kapjanak Cézár egy kegyes mosolyáért. (Hosszan tartó taps.) A mi ellenségünk szobrára koszorút ez a nemzet nem tehet. S ha mégis oda vezetnek bennünket, csak azért megyünk oda, hogy egyet dobbantsunk s kiáltsuk: Mégis vagyunk magyarok, voltunk és leszünk magyarok. Elfogadom Eötvös hat. javaslatát. (Óriási, hosszantartó, szünni nem akaró taps.)

Öt perc szünet.

Öt perc szünet után

Beöthy Ákos szólalt. Beszédje elején Vadnay Károlylyal polemizál, aki a lehetetlen ügy védelmére vállalkozott. A miniszterelnök, mielőtt ezt a kezdeményezést megtette, értekeznie kellett volna a pártjával, a pártok vezérférfiaival. A miniszterelnök nem meggyőzni, hanem leszavazni akarja az ellenzékét. A megkoszorúztatást üzleti dolognak tekintette a miniszterelnök. De ez nem igazságos üzlet. Mi többet adunk, mint amennyit kapunk. A magyar hadsereg mindenütt, Aradon és másutt is mindig lovagiasan viselte magát, de nem amaz osztrák katonák. Meg kell adni előbb a nemzetnek az erkölcsi elégtételt. Törvénybe kell igtatni, hogy a honvédek küzdelme jogos volt és nevezékek el a mi honvéd zászlóaljainkat a vértanúk neveiről. A megkoszorúzás tényét a kormány kortespolitikára használja. Elfogadja Apponyi és Eötvös Károly határozati javaslatát. (Tetszés a bal és a szélsőbaloldalon.)

Babó Emil a lefolyt huszonöt év történetére visszapillantva, a bécsi intéző körök régi politikáját ma is főnnállónak tartja. Innen indult ki a törekvés a nemzeti önérték megbenítésára. Ha a felelős kormányok nemzetiebb politikát folytattak volna, ma nem kellene indignálódnunk és folyton ily témák felett vitáznunk. Mikor mi a nemzeti önérték oltalmára felszólalunk, a kormány részéről gunnyal illetnek bennünket. A magyar nemzet tiszteletben tartja a koronát és nem akar a hadsereggel kikötni, de kényszerítik a viszálykodásra. Ha a kormány erőszakolja a szoborleplezési program keresztülvitelét, a parlamentet alázza meg. Így meginog a nemzet szívében a korona is, melyet a kormány tapintatlansága sodort e csunya ügybe, visszautasítja a megbívót és csatlakozik Eötvös határozati javaslatához.

Pázmány Dénes kéri a házat, hogy beszédét holnap folytathassa, miután már kettő felé jár az idő. Megengedték és elhatározták, hogy a vitát holnap délelőtt 10 órakor folytatják.

Ülés vége délután 3/4 2 kor.

Ujdonságok.

— Okt. 20.

Tájékoztató.

Okt. 23. A Dugonics-társaság szépirodalmi osztályának ülése d. e. 10 órakor.

Okt. 26. Városi rendes közgyűlés.

Okt. 28. A közigazgatási bizottság ülése.

— Koszoruk. Vénül a föld, véahednek az emberek; amit egykor megbirtunk, néhez már a testünknek, lelkünknek.

Elég bajunk van a mával, a ma temédek nyomoruságával, mire nekünk a mult, minek az emlék; táradt szívünk nem tud ennyi mindent befogadni.

Egész esztendőben eleget kinlódtunk élő nagyságunkért s most az esztendő végén föltámadtak a halottak, csontkezeikkel megragadnak s csatába üznek ott a budavári két szobor között a multért.

Ősz idején, természet haldoklásakor ránk törnek a sir láthatatlanjai s emlékezést követelnek ettől a szegény, lelke-hagyott, hitevesztett század végétől.

„Élőnek élő, holtak holt a barátja”, minek teszi hát az a barangoló halál minden kirakatba a látogató jegyét!

Hideg szél sivit végig az utcákon s csendesen ringanak a koszoruk a bolternyők alatt.

Mire majd a temetőben virítanak, ki tudja, hányat keres velük a kegyelet azok közül, akik most fásultan hajtogatják: miért bántotok a halottakkal!

— A szegedi 48 asok és a Hentzi-szobor. A szegedi 48—49-es honvédek is kaptak egy példányt azokból a hirhedt meghívókból, melyeket Ivánka és társai küldöttek szét a hazai honvédegyletekhez. Széll György elnök vasárnapra közgyű-

lést hívott össze, melyen a központ fölhívása lesz napirenden. A többség, mint azt az előjelekből ítéljük, határozottan elítéli a központ eljárását s az ünnepélytől való távolmaradás mellett foglalt állást.

— **Balogh János állapota.** A párban meglőtt szentesi képviselő, Balogh János állapotában, mint halljuk, javulás állott be. Valószínűnek látszik, hogy a golyó, amely a vállpercenél kijött a testből, nem vitt be a sebbe olyan szerves anyagot a kabátból, ingből, amely ott bajt idézne elő. A seblázon szerencsésen átesik s a sérülése már rem mondható életveszélyesnek.

— **Dugonics-társaság.** A Dugonics-társaság tudományos szakosztálya e hó 23-án fogja ügyrendjét megállapítani. A szakosztály tagjait az elnök az alábbi fölhívásban hívja össze az ülésre. — **Fölhívás.** A Dugonics-társaság tudományos szakosztályának tagjait tisztelettel fölhívjuk, hogy a f. hó 23-án, vasárnap d. e. 10 órakor tartandó osztályülésem a főgimnáziumi irodában jelenjenek meg. Tárgy: 1. Az ügyrend megállapítása. 2. Új tagok ajánlása. Szeged 1892. október 20-án. Magyar Gábor, osztályelnök. Kiss Lajos, osztálytitkár.

— **A kolera.** A fekete asszony — hála Istennek — beszüntette működését Szegeden. Az utóbbi négy-öt nap alatt nem merült föl koleragyanus eset, ugyanezt írhatjuk az utóbbi huszonnégy óráról is. Holnap azonban a határozathoz képest újból össze fog ülni a járvány-bizottság, hogy a további teendőkről tanácskozzék.

— **A katonatisztikar báljai.** A szegedi helyőrség tisztikara a bálai szeziónban három táncestetélyt rendez. A vigalmi bizottság elnöke Renner 46-ik ezredbeli alezredes, főrendező Baráth Kálmán honvédszázados, Tormássy 83-ik ezredbeli főhadnagy, A tisztikar estélyei a következők: 1892. december 31-én hangverseny tombolával. 1893. január 14-én táncestetély, 1893. február 11-én jelmezestetély.

— **A csanádi klérusból.** Dessewffy Sándor püspök Káplár Mihály nagy-zsámi plébánost Német-Csernyára plébánosnak nevezte ki; Hegedüs Dezső szeged-belvárosi kaplánt hason minőségben Szőregre helyezte át — és Gasko Sándor áldozárt Bakovarra káplánnak nevezte ki.

— **A rabszállítás beszüntetése.** A koleras-íz első napjaiban történt fölszólalás a járványbizottságban, hogy veszedelemmel jár a járványos időben a rab-importálás. A polgármester aztán hamarosan fölterjesztést intézett az igazságügyminiszterhez, hogy a rabszállítás beszüntetését rendelje el. Kolera ugyan már nincsen Szegeden, de azért megérkezett ma az igazságügyminiszter leirata, hogy már intézkedett a rabszállítás beszüntetése iránt.

— **A difteritisz Váásrhelyen.** Szomorú statisztika az, a melyet a vásárhelyi főorvos állított össze a difteritiszben elhunyt gyermekekről. Szomorú statisztika, az 1890. június 16-tól a mai napig difteritiszben elhalt gyermekek megdöbbenően hosszú névsora és száma. Kiténik a főorvos által összeállított adatokból, hogy a járvány keletkezése, vagyis 1890. június 16-ika óta a gyilkos betegség megkapta összesen 2561 gyermek, ebből meggyógyult 1596, meghalt 959, tehát csaknem 40%-a a betegeknek.

— **Kinevezések.** A szegedi kir. ítélőtábla elnöke Aigner Dezső szegedi ügyvédjelöltet, és Ormos Lajos hódmezővásárhelyi lakos végzett joghallgatót a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **A seprű.** Csak dolgozik, egyre dolgozik a seprű az adóhivatalban. Majd csak

teljes tisztaság leszen ott végre is. Nap nap után szolgáltatja ki az adóhivatali főnöke a rend, a kötelesség és a hivatali tisztesség ellen vétőket a polgármesternek — további elbánás végett. Azokon a fegyelmi kivül, amiket a napokban az adóhivatal két szám-tiszteje kapott, egész sereg rendbirságotlasi eset van a polgármester előtt, mind az adóhivatalból.

— **Ezeröttszáz éves sírok.** Farkas Sándor, a Váásrhely határában eszközölt ásátások vezetője, átadta a vásárhelyi főgimnáziumi muzeum számára a talált tárgyakat, melyeknek száma közel ötszáz. A leletek közül mintegy háromszázat a tarjánvégi hun-sírokból nyertek, míg a többit a batidai, gorzai és kopáncsi ásátások alkalmával találták. A kutatások még folynak s legközelebről dr. Tergina Gyula kir. tanfelügyelő a régi csomorkányi templom környékén eszközölt ásátásokat.

— **Borbiztosok.** A szüretnek már nagyrészt be vannak fejezve s a borok fölvetélére László Gyula tanácsos ideiglenes minőségben ifjabb Poltzner Jozsefet, Zimányi Jánost, Herbich Miklóst, Janik Gábort, Boros Mihályt, Benowszky Antalt, Lehóty Mihályt, Tandary Jozsefet és Adók Imrét nevezte ki borbiztosokul.

— **Túltömtött csapatkórház.** Hűvös idő, sok a „gelengibung“, betegek a katonák. Tele van a szegedi helyőrség betegeivel a csapatkórház. Tele van annyira, hogy már több beteget nem képes fölvenni. Az ezután jelentkező betegeket a temesvári kórházba fogják szállítani.

— **Fölfüggesztett mérnök.** A szomszéd Makóról írja tudósítónk, hogy a polgármester Schwób Antal mérnököt a telek-önnyvezetések körül elkövetett mulasztásaiért állásától fölfüggesztette. Schwób az alispánhoz fölebbezett.

— **Levél az ezredhez.** Nagy baj az az édes anyának, mikor katonának viszik a fiát s a lurkó még csak nem is ir. Persze, mert nem igen ér reá a kiképzés első heteiben. Azonban otthon szomorúság támad, sok keserű köny hullik utána. Hogy van, mi baja, még meg is hal talán. Ilyen szomorú szívű anya írta meg ezt a levelet, czimezve egyik szegedi ezred főparancsnokának Szegedre. A vidékről jöit a levél s ez van bele írva:

Tek. főparancsnokság Szeged.

Alázattal kérem engem tudósítani, fiam, István, október 6-án szerencsésen megérkezett-e és hogy egészséges-e? Mivel fiam mióta elment nem írt, tehát anyai szívem nyugtalan, nem tudom él-e, hal-e?

Kezét csókolva maradok alázatos szolgálója, teljes tisztelettel (név).

Alázattal esedezem postafordultával feleletet. Fentebbi.

— **Összeszurkált káplán.** Épületes esemény szórakoztatja a szegedi sváb konviktus tulajdonosának, Gyertyámos községnek a lakóit. A Nagyszentmiklóson megjelenő „Magyar Néplap“ mondja el, hogy Mazur László r. kath. káplán összeverte az ottani kerületi orvost. Az orvos sem maradt adós, bicskát rántott s összeszurkálta a harcziás káplánt. A verekedésre az adott okot, hogy Mazur, ki iskolaszéki elnök is egyuttal, megtiltotta az iskolás fiuknak, hogy az orvosnak kezét csókoljanak.

— **Öngyilkos.** Juhász János makói lakos a város végén egy elhagyott ház folyosóján fölakasztotta magát. Hanyagsága miatt elbocsájtották szolgálatából s ez indította a végzetes lépésre.

— **Jönnek már.** Kik jönnek? Nem a „hires vizugró“, hanem a délamerikai lélekkufárok. Hová jönnének máshová, ha nem Magyarországra, nem az Alföldre, ahol tudvalevőleg nagy a kínálat emberhusban. Sok

itt a szép leány s kelendő áruczikk az odalént nagyon Braziliában. A belügyminiszter most adta ki az értesítését, amelylyel a rendőrséget figyelmezteti, hogy vigyázzon, jönnék a lélekvásárlók. Mintha nem lenne elég bűn leánya magyarországbeli odalént a föld másik oldalán. Hát csak viinni akarják megint. S ne tessék azt hinni, hogy éppen csak azért, mert hogy csak Magyarországon van szép leány. Van máshol is elég, akinek el lehet csábos ígéretekkel forgatni a fejét. Van bizony s nem is azért jönnek most Buenos-Ayresból, Rio de Janeiroból a lélekkufárok, hanem mert innen a legbiztosabb a szállítás. A nevezetes szállító cég négy tagból áll, de van vagy tizenkét neve neki. A főnök Brenner Scháje köztük, aki török utlevél és hamis angol okmányok s néhány fölösleges név birtokában van. A második neve Ostermann Schije neki, de Abraham Schwarcznak is hívják. Vele utazik szeretett neje Silberberg Lea lélekkufárnő. A harmadik Gluckmann Éliás, aki azonban a Rother Elezár és Bernstein Éliás nevekre is hallgat. A negyedik ennek a neje: Güstig Carman asszony. A kedves vendégek szívélyes fogadtatását a rendőrség fokozott figyelmébe ajánljuk.

— **Megszökött.** Atyai Vilmos jönevű fiatal csavargónkról szól az ének. Ez ifju a tavasszal fényes délbén betört egy belvárosi boltba. Ezért hat hónapra elítélték, de szabadlábon maradt. Ma a tábla ítéletét kellett volna kihirdetni előtte, amely 41 napi vizsgálati fogságát is belevette a büntetésbe. Atyai azonban nem volt előállítható, mert megszökött. A törvényszék átír a rendőrséghez, hogy kerítse elő.

— **Lójárlat, sertésspasszus.** A napokban egy érdekes passzushamisítási esetről emlékeztünk meg. Nemes Nagy Antal tehetséges kisteleki lókötőnk tudvalevőleg a lopottlovak mellé ugy szerzett passzust, hogy a levágott sertéseiről szóló járlatokat nem adta be az előljárlásnak, hanem kimosta azokat tisztára választóvízzel, kivasalta s beleírta a lovat. Bajos dolognak látszik ez, mivel hogy a sertésspasszus s a lójárlat egymástól lényegesen különböző valamik. A talány, mint értesülünk, ugy fejthető meg, hogy az érdekes előljárlásnak nem lévén 3 krajczáros sertésspasszusa, 5 krajczáros lójárlatot adott ki a sertések számára is, amely meglehetősen érdekes előljárlási ügyködés.

Színész-fészek.

— Kritika. —

Két oldalt, a magas szögletekben piros keretek közt, össze zsufolt szőke, barna frizurák, kecses, merész szabáeu és nagy taraju kalpagok, krémszinű lengyel-sipka, vidám, piros száju, szikrázó szemű női fejek, közben betűzdelve egy-egy borzas, vagy művésziesen kikefált férfifej: ezek a színészfészek odafönt. Egy csomó friss színész-vér, szőke szemű, fekete szemű, könnyű, lenge alkotások, molette és gömbölyű racetermetek, nevető szájjal, eleven fejekkel, melyek kikibukkannak merészen a páholykeretből, mint a madár-fiókok, mikor kinyújtják a fészek rámájára a sárga-száju fejüket.

Szokatlanul teli vannak esténként a fészek, melyek az idén mintha ünnepiesek volnának kecses látványosságaikkal. Odalént a parter-kasban a választékosan fésült fekete kabátok és kravátlík napról-napra feltűnőbb mozgalomban vannak és neki-

irányítják a fészkeknek az arasztos üveg-
uchacziusokat, vágyakozó tűz-záport arasztva
fölfele, ahol egy fekete vagy szőke szem
pár bátran fölfogja a ráirányított löve-
geket.

A fészkek kedvesen viseli magát. Egy
egy sötét szempár leküldi egyik-másik lát-
csőbe a sugarát, mire a megsugarazott fe-
kete kabát és kravatti azon erőlködik, hogy
a piros ülését is neki fordítsa a fészkek irá-
nyának, ami persze nem megy, le lévén a
zöltye czölöpölve a pódiumba. Egyik másik
szürke kabát és szürke fej zugalódik
itt-ott.

— Egyenesen ülni . . .

A habitue meg se hallja, forgolódik és
a háta mind merészebben fordul a szinpad
irányának. A nyaka pedig félig-meddig ki
van fordulva a helyéből.

Valaki a sorból izeg-mozog türel-
metlenül.

— Milyen hosszú nyaka van itt néme-
lyik fiatal urnak.

A megjegyzésre az előtte ülő habitue
hirtelen vissza szedi a nyakát a gallér közé
a rendes méretekre, de csakhamar újra kezd
a nyak és a fej a gallérból kiemelkedni és
a hát lassan-lassan újra megfordul.

Ez pedig — napról-napra látni — ra-
gadós. A fészkek varázslatosan forgatja oda-
lent a fekete kabátos fejeket és hátakat.

Az a lányosan fésült szőke szubrette
fej, mely a szöglet piros bársonyára hajlik
le gyakran igéző unatkozással, egymaga
két tuczat hátat fordít esténként a szinpad
felé és ugyanennyi tuczat bajuszt az ő bő-
bitás feje felé!

A dolog kezd veszedelmes lenni a
— szinpadra nézve. A deszkák fölé kere-
kedik varázsával — a fészkek. Aza vélemény
kezd veszedelmesen lábra kapni, hogy a
fészkek jobban fest, mint a szinpad.

A legilletékesebb kritikus, a publikum
annyira kezdi megszeretni a fészkek látvá-
nyosságát, hogy ha a lakói véletlenül egy
csómóban mind a szinpadon vannak, akkor is
csak a fészkekben keresi őket a látcsővével.

Keresi a nőket, míg a színésznők a
deszkákon szavalnak és Valéria megjele-
nik a bagdadi herczegnő toiletjében.

Ugylátszik azonban, az nem veszi észre
a látcsővek és a hátak mozgalmát odalent,
akit leginkább illet! Pedig egyre szaporod-
nak a hátak, melyek forgolódnak és lassan-
lassan megfordulnak a parten-ülések kétfelé:
a jobb- és bal-fészkek felé.

Ez lesz aztán a kegyetlen — kritika.
—csi.

S z i n h á z.

Clemencsau.

Ma Holéczy kisasszonyt mutatta be
az igazgatóság. Az előadás a lehető legrosz-
szabb volt. Komediává degredáltak a drá-
mát. A közönség bosszankodott s ha néha
a felsőbb és hátsóbb régiókban tapsoltak,
azt ne rójják föl érdemnek a szereplők.
Föltesszük különben jó izlésükről, hogy ma-
guk fogják gyakorolni önmaguk fölött a leg-
szigorubb kritikát.

Holéczy Ilonka Izája a legkezdet-
legesebb alakítás mindazok között, amit ed-
dig láttunk e szezonban. Nincs hozzá ké-
szültsége, sem ereje. Meg van benne az
anyag, ami a szinpadra szükséges, de nincs
iakolája. Sok tanulás után talán várhatunk
tőle valamit, de így merészségnek találjuk

azt, hogy ilyen nagy és a színésznő min-
den temperamentumát, alakító képességét
és tudását igénybe vevő szerepben
állítja elének az igazgatóság. Könnyebb
társalgási szerepekben szívesen látjuk, de
mai föllépése csak gyöngye kísérletezés
számba megy.

Péchy nem volt eléggé komoly férfi,
Daróczy Ilona nem eléggé grófné. Kö-
művesné szépen játszott.

A többi hölgyek és urak engedjék meg,
hogy ma ne beszéljünk róluk.

H. Pauli Mariska asszony tegnap érke-
zett haza a fővárosból és pedig teljesen
egészségesen. Az „Erminy“ mai pre-
miéjén már részt vesz. Nancy szere-
pét éneklí, mely ugy ének, mint játék
tekintetében kiváló alakítása lesz a kedves
művésznőnek. Erminyt, a czimszereplő gróf
kisasszonyt, Kocsis Etele éneklí, kinek ez
egyik legjobb coloratur szerepe. Rendkívül
mulatságos alakjai az operettnak Bob és
Jack, a két amerikai zsebmetsző, ezeket
Dezsery és Hegyessy már a nyári
állomásokon nagy hatással játszottak.

„Kapivár“, Gabányi Árpád akadémiai
nyertes történeti színműve már teljesen ki-
szerpeze készen van, úgy hogy amint a
nemzeti színházban megkezdik belőle a pró-
bákat, nálunk is azonnal hozzá fognak a
betanuláshoz s a pesti előadás után 24 órá-
val Szegeden is látni fogjuk az érdekes
eredeti ujdonságot.

A kolozsvári színészet 100 éves fönn-
állásának ünnepét rendező bizottság a sze-
gedi színház igazgatóját és tagjait is föl-
hívta az ünnepélyben való részvetelre. Azonban
az ünnepély napja (nov. 11.) épen Katona
József 100 ik születésének évfordulójára esik
s minthogy ezt a szegedi színház nagyobb
diszlocádással akarja megünnepelni, mely-
ben a társulat összes tagjai részt vesznek
— küldöttségileg nem lesznek képviselve a
kolozsvári ünnepélyeken, hanem üdvözlő
iratot intéznek a bizottsághoz.

Törvénykezés.

„Szentesi“ párbaj.

— Országgyűlési képviselő a vádlottak padján. —

A szentesi párbajheczerek egyik utó-
játéka ez a mai, amelyben Sima Ferenc
országgyűlési képviselő az egyik vádlott,
Tary István csongrádmegyei közigazgatási
gyakornok a másik.

A párbajba, amely a folyó évi február
havában történt meg, bele volt kényszerítve
mindkét fél. Tary tartalékos tiszti rangjánál
fogva, Sima pedig mint szerkesztő. A do-
lognak az az előzménye, hogy a „Szentesi
Lap“, amely nem igen válogatja meg a sza-
vait, azt írta Tary Istvánról, hogy Csong-
rádon az utczán megbotozták. Tarynak tény-
leg volt is egy affairje Csongrádon, amelyet
párbajjal elintézett s a „Szentesi Lap“ köz-
leményére ezen ok miatt nem válaszolt.

Valaki — mindig vannak ilyen jólelkű
valakik — a lap ezen számát beküldötte a
hetedik hadtest parancsnokságának, egyut-
tal följelentve Taryt, hogy a sértő közle-
mény miatt nem szerzett magának elég-
tételt.

A hetedik hadtest parancsnoksága meg-
indította a katonai becsületügyi eljárást Tary
ellen s utasította Taryt, hogy szerezzen ma-
gának lovagias uton elégtételt.

Nyilvánvalóbb módon katonai hatóság
még nem csapta arczul a polgári törvénye-
ket. Ekklatáns példája, hogy a katonaság
külön állam az államban s ha nem volna
szomorú dolog, humorosnak kellene nevezni,
hogy Magyarországon valakit a fölöttes ha-

tósága a saját törvényei alapján írásos ren-
delettel belekényszerít abba, hogy a magyar
állam törvényei ellen vétkezzen.

Ez a becsületügyi eljárás hosszabb időt
vett igénybe s a Szentesi lapban megjelent
közlemény után több hó telt el már, mikor
Tary a katonai becsületbíró irását meg-
kapta.

Ekkor küldötte el a megbizottait, dr.
Cicatriczis Lajost és Éder Nándort Csong-
rádról Szentésre, Simától elégtételt kérni.
Sima kijelentette, hogy a lapban megjelent
közleményt nem ő írta, a megjelenésekor
otthon sem volt s készen nyilatkozott az
elégtétel bármely módjának a megadására.
Dr. Filo Tihamér s Tóth Kálmán megbi-
zottai közbenjöttével február 27-én megtör-
tént aztán a párbaj, pisztolyal, egyszeri
golyóváltással, huszonöt lépés távolságról.
Senkiben kár nem esett.

A végtárgyalás.

A törvénytörés tagjai: Pókay Elek el-
nök, Onitiu, Magay szavazóbírók, köztábrló
dr. Apáthy István alügyész, jegyző Irányi
Dezső. Vedőügyvéd nem volt.

A végtárgyalásra a párbajsegédek nem
jelentek meg.

A tárgyalási teremben a mindennapinál
nagyobb számú hallgatóság jelent meg, köz-
tük Hegyi Antal csongrádi plébános is.

A tárgyalás megkezdésekor csak Tary
István jelenik meg, Simát nem találják.
Csak később jött elő.

A törvénytörés először Taryt hall-
gatta ki.

Tary István elmondja, hogy erkölcsi
kényszer alatt állott, a katonai becsület miatt
kellett magának elégtételt szerzenie. A
„Szentesi Lap“-ba, amelynek a szerkesz-
tőjét nem ismerte, soha nem is látta, közle-
mény jelent meg róla, mintha őt egy csong-
rádi ember megütölte volna. Ezzel párbaj
utján letárgyalta s így a lapközlemény miatt
nem tett lépéseket. Azonban a VII. hadtest
parancsnoksága, ahova az említett lappél-
dányt beküldötték, helytelenítette az eljárá-
sát s utasította becsületügyi bíróság utján,
hogy szerezzen magának elégtételt. Kény-
telen volt így vétkezni a polgári törvény
ellen, vagy nem tenni eleget esküdt kötele-
ségének.

Elnök: Adott ön utasítást a segédeinek,
hogy a párbaj súlyosabb nemét követeljék?
Vádlott: Nem adtam.

Elnök: Mi volt a „Szentesi Lap“ köz-
leményében szószerint öre sértő?

Vádlott: A cikkben az állott, hogy en-
gem arczul vertek, megbotoztak s leköp-
döstek az utczán.

Sima Ferenc elmondja, hogy a sértő
közlemény távollétében jelent meg a lap-
ban. Elvállalta a felelősséget s bár nem lett
volna kötelessége annyi idő multával lova-
gias elégtételt adni, tekintettel Taryra, meg-
adta. Céljául tűzte ki azonban, hogy nem
fog reá czélozni s a levegőbe is lött a pár-
baj alkalmával. Különben társadalmi állása,
a közéletben elfoglalt posicziójára hivatko-
zik, hogy elfogadta a kihívást; de arra
igyekezett, hogy „egyáltalán szerencsétlen-
ség ne történjen“.

Elnök (Taryhoz): Ön czéltott?

Tary: Czéloztam . . . azt hiszem.

Felolvassák Sima segédjeinek a vallo-
mását, amely szerint Sima kész lett volna
az elégtétel adásának más módjára is.

Ellenben Tary segédjei a vizsgálóbíró
előtt tett vallomásukban oda nyilatkoznak,

hogy Sima nem akarta revokálni a közleményt, ellenben fegyveres elégtételre késznek nyilatkozott.

Elnök (Simához): Honnan kapta a lap a kérdéses közleményt?

Sima: Olyan helyről kapta, amelyben megbizhatott, hogy teljesen igaz, amit ír. Ha ma kapna onnan bármit, ma is elválná érte a felelősséget. Kijelenti, hogy föltétlenül revokálta volna a közleményt, ha kívánták volna. Nagy családja van s nem áll a fegyver elé csak úgy passzióból.

Tary kijelenti, hogy a segédjei neki mit sem szoltak arról, hogy Sima kész a revokálásra.

A vádlottak kihallgatása ezzel véget ért.

Dr. Apáthy alügyész a segédok ellentmondó nyilatkozatai miatt nem látja befejezettnek a tárgyalást s kéri a segédok beidézését.

Sima megnyugszik az elhalasztásban, annál is inkább, mert e. ellentmondó nyilatkozatok miatt annak idején ő meg is föbbezte a vád alá helyezési határozatot.

Tary a tárgyalás befejezését kéri.

A törvényszék rövid tanácskozás után a tárgyalást befejezettnek nyilvánítja. A revokálásra való hajlandóságot Sima részéről beigazolvva látja s enyhítő körülményül veszi.

Dr. Apáthy kiemeli a vádbeszédben, hogy Tary akkor kért elégtételt, mikor föltétes hatósága utasította erre. Sima nem írta a közleményt, de úgy ő, mint Tary *erkölcsei kényszer* alatt állottak.

A törvényszék a vádlottakat a btkv. 296. §-ába ütköző párviadal vétségében vétkeseknek mondotta ki s *Tary Istvánt 6 napi, Sima Ferenczet három napi államfogházra ítélte*.

Az ítélet indokolása fölemlíti az erkölcsi kényszert, amely alatt a vádlottak állottak s Taryra súlyosító körülményül vette, hogy párhajvétségért már el volt ítélve. (A szentesi kapitányság oly értelmű erkölcsi bizonyítványt állított ki Simáról, hogy büntetlen előéletű, azonban párhajvétségért el volt ítélve — ugyanabban a tárgyalási teremben.)

Az ítéletben a vádlottak s a közvádoló megnyugodott. Az ítélet jogerős lett.

Vétkes bukás. A Lévai Simon és Weisz Herman vásárhelyi rövidáros cég két beltagja volt vádolva vele. 3000 forinttal kezdett üzemük activája három év alatt már 19 000 frtra emelkedett, amidőn körülbelül ekkora passzívával megbuktak. A vád az, hogy csődöt nem kértek maguk ellen, mérleget nem csináltak, üzleti könyveket nem vezettek s rokonaikat, kiknek tartoztak, előbb engedték foglalni, mint a többi hitelezőt. **Dr. Polgár** védbeszéde után a törvényszék a vádlottakat vétkes bukás miatt 21—21 napi fogházra ítélte.

Legujabb.

A Hentzi-szobor megkoszoruzása.

Budapest, okt. 20. (A „Sz. N.” e. t.) Politikai körökben hire jár, hogy Ivánka Imre valóságos belső titkos tanácsost kinevezték főrendiházi taggá. Szó volt arról már Tisza miniszterelnöksége idejében, mikor Ivánkának csak annyi érdeme volt, hogy megverte Schamorzilt a véderővita alkalmával a képviselőházi eset gyer-

mek szereplőjét. Ugy látszik, érdemei most értek meg a főrendiházi tagságra. Jekelfalussy Lajos bizalmas körlevelet intézett a főispánokhoz és egyéb bizalmas emberekhez, melyben azt mondja, hogy a honvédek magartásától függ a honvédségélyezések kiterjesztése.

*

Budapest, okt. 20. (A „Sz. N.” er. t.) Ivánka Imre ma nyilatkozatot tesz közzé, melyben elmondja, hogy májusban vagy júniusban közölte a miniszterelnökkel a szobor-leleplezés és a Hentzi koszoruzás tervét. A szoborbizottság nyári ülésében elmondta, hogy az ünnepet katonai és engesztelő jelleggel akarja rendezni, mit a bizottság elfogadott. Ekkor már kijelentette, hogy meg kell hívni a hadtestparancsnokságot, a honvéd főparancsnokságot, ami azt mutatja, hogy a Hentzi-koszoruzás már ekkor megérett. Ezután elmondja, hogy a szoborbizottság legutolsó ülésében tudtul adta, hogy Lobkovitz herceg zöld koszorut tesz a szoborra fehér szalagon e fölirattal: „Az elesett vitézek tiszteletére”. Ivánka hasonlót: „Nyugodjatok békében”. Végül azt mondja, hogy nem polemizáltak soha.

Tiltakozás a Hentzi koszoruzása ellen.

Budapest, okt. 20. (A „Sz. N.” er. t.) Krudy N. iregyházi honv. alelnök nyilatkozatához Gaál Elek, a szabolcsmegyei honvédegyelet alelnöke is csatlakozik.

A magyar delegációból.

Budapest, okt. 20. (A „Sz. N.” er. t.) A magyar delegáció egyesült vegyes albizottsága ma a bosnyák hitelt tárgyalta. Rakovszky előadó ismertette a költségvetést, kiterjeszkedve az ottani polgári kormány ellen emelt vádakra. Végül elismerését fejezi ki a kormány iránt. Ehhez Apponyi is csatlakozott. Végül Kállay miniszter adott fölvilágosításokat.

Kolera.

Budapest, okt. 20. (A „Sz. N.” er. t.) Éjtél óta ma délig a pesti barak-kórházban 12, a budaiban 2, összesen 14 új beteget vettek föl, ugyanez idő alatt a pesti barak-kórházban 10 halálozás fordult elő.

Budapest, okt. 20. (A „Sz. N.” er. t.) Hamburgból sürgönyzik, hogy tegnap csak egy koleraeset volt.

Közgazdasági táviratok.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, okt. 20. (A „Sz. N.” e. t.) Buzát ma jól kínáltak, a vételkedv is jó az irányzat nyugodt volt és mintegy 35,000 métermázsa kelt el meglehetősen változatlan áron.

A határidő-üzletben a déli tözsde zárlatai a következők:

Buza 1892. szeptember—októberre 7.42 pénz, 7.43 áru; márcz.—ápr. 7.78 pénz, 7.79 áru; tengeri szept.—okt.-re 5.03 pénz, 5.05 áru; szept.—októberre — pénz, — áru; május—júniusra 5.44. pénz, 5.47 áru; zab őszre 5.68 pénz, 5.70 áru; tavaszra (1893.) 5.68 pénz, 5.70 áru; káposzta-repcze (1893. aug.—szeptemberre 12.1/8 pénz. — ár

Budapest, okt. 20. (A „Sz. N.” er. t.) (Délután öt órakor záródnak.)
Buza őszre . . . . . 7.44—7.46
Buza tav. . . . . 7.80—7.82
Zab őszre . . . . . 5.05—5.07
Tengeri szept.—okt. . . . . 5.43—5.45
Káposzta-repcze . . . . . 5.68—5.70
Uj káp.-repcze 1893. aug.—szept. 12.00—12.10

Budapesti terménytözsde-ről.

Budapest, okt. 20. (A „Sz. N.” er. t.) Disznósír szilárdabb, 52.50 frttal kelt. Szalonna változatlan. Szilva október—novemberre: boszniai 100 darabos 21.87—22.32 forinttal, 85 drbos 23.21—24.10 frttal, szerb szokványáru 19.66—20.50 frttal, 100 darabos 21.87—22.32 forinttal, 85 darabos 23.66 frttal, novemberre 115—120 darabos boszniai 20.53 frttal, 100 darabos 22.62 frttal, effektív szerb szilvaiz 19.50, frttal, szlavonai októberre 23 forinttal, szerbiai 20 forinttal kelt. — Szesz: Csendes. Szesz nyers oształékkolt 14.75—15.— frton, élesztő-szesz oształékkolt 17.75—18.25 forinton, szesz finomított 51.50—52.— forinton 100 liter százalékkont.

A budapesti értéktözsde-ről.

Budapest, okt. 20. (A „Sz. N.” e. t.) A kedvezőtlenebb külföldi pénzügyi viszonyok híre lehangolta a mai tözsdét. A nemzetközi értékek eleinte lanyhultak és csak az üzlet folyamán tértek valamennyire magukhoz. A helyi piacz szilárd maradt. A valuták is szilárdak. A forgalom nem volt jelentékeny.

Itőtözsde: O. h. 311.15—311.20
M. hitelbank 358.—358.20 Osztrák magy. államvasut 289.37—289.50. 4%-os magyar arany járadék 112.02—112.05.

Budapesti sertésvásár.

Budapest, okt. 20. (A „Szeg. N.” er. t.) (A budapest—kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.) Hizott sertésárak: I. Magyar elsörendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) —.41—42 kr. 2. Öreg közép (pknt 300—400 klgr.) —. —. krig. 3. Fiatal nehéz (pknt 320 klgron felüli sulyban. 44.50—45. krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban. 44.50—45. krig) Fiatal könnyü (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 45.50—46.50 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz páronkint 280 klgron felüli sulyban) 41.—42. krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyban 43.—43.50 krig. Könnyü (pkint 220 krig terjedő sulyban) 45.—46.— kr. III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban — kr. Közép (páronkint 250—320 klgron felüli sulyban) — kr. Könnyü (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — kr. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (pkint 240 klgron felüli sulyban) — kr. Könnyü (páronkint 240 krig terjedő sulyban) — kr. — V. Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klgron felüli sulyban) 42.—43.— krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) 42.—43.— krig. Könnyü (pkint 220 klgrig terjedő sulyban, 42.50—43.50 krig. — Sertésletszám. 1892. okt. 18-án volt készlet 125,003 drb, 1892. okt. hó 19-én tölhajtattott 2652 drb, 1892. okt. hó 19-én elszállított 4353 drb, 1892. okt. hó 20-án maradt készletben 123,402 drb. A hizott sertés üzletirányzata: Élénk.

Közgazdaság.

Cseh hazafiasság.

Szeged, okt. 20.

Évek óta tart az a hadjárat, melyet a csehek folytatnak otthon a mi ipartermékeink bevitele ellen. Ha valamely cseh kufár a részére Magyarországból érkező nagyobb szállítmányt ál ürügyek segítségével visszaterelni képes: biztosan számot tarthat arra a diadalkapura, melyet honfitársai, a nagy hazafiak, kétségtelenül emelni fognak neki — a magyar ipartermékektől dicsőségesen visszavonulónak.

Fölháborító az az esztelen hajsza, melyet Csehországban a magyar ipartermékek és különösen a lisztkivitel ellen folytatnak. Legujabban a Magyarországon szerintük elterjedt koleraveszedelem híreit igyekeznek ellenünk fegyverül használni, s az egyes szállításoknál meg nem engedhető eszközökkel szeretnék az összetűzőző magánérdek mérlegét saját feleik javára bilenteni.

Ennek a cseh érdekek természetével is ellenkező gondolkodásnak nem igen érdemes valami különös fontosságot tulajdonítani, mert tulajdonképen az egész dolog nem egyéb, mint szélmalomharcz; véletlenül azonban a Csehországból hozzánk bevándorló iparcikkekről került mostanában nyilvánosságra egynemely adat, mely azt a visszasságot jellemzi, amelylyel a derék cseh hazafiak olyan vakmerőséggel szeretnének visszaélni.

Bécsből hozzánk az 1891. évben 7 millió 392 ezer 230 frt értékű kész férfi ruhánemű lett behozva. Ezeket a ruhaneműket legnagyobb részben Prosznitz és Bezenec helységeiben készítették. Ezen helységeiben sok ezer család foglalkozik ruhavarrással.

Női kabátok és köpenyek ugyanezen forrásból 8.932.450 frt értékben érkeztek hozzánk az 1891-ik évben.

Fehérneműek többnyire Bécsből, Prágából, Klattauból és Bochlitz, valamint egyéb cseh szövő gyárakból, részint közvetve, részint közvetlenül 4.224.870 frt értékben érkeztek az elmúlt évben hozzánk.

Vége a posztó és selyemkalapok, kőcsőgkalapok, szalma kalapok és virágutánzatok rengeteg mennyiségű értékben kerülnek át cseh felebarátainktól.

Ezzel szemben csupán annyi a kivételünk, hogy a bécsi férfi-ruhakereskedők néhány magyarországi feyházban is dolgoztatnak föl alig számbavehető csekély mennyiségű árut, hogy fehérneműket és kalap árukat néhány magyarországi czég is készíttet gyárilag és gyártmányaiból egy jelentéktelen mennyiséget külföldre is szállít Bécsen keresztül.

Ez a kivétel azonban nagyon vékonyan aszítja azt a rengeteg mennyiséget, melyeket a mi fogyasztásunkért — az ellenünk garázdálkodó cseh atyafiak zsebre vágják.

Nálunk senki sem jut eszébe, hogy ezt a rengeteg behozatalt megakadályozni igyekezzünk, holott nekünk alig van olyan elkerülhetetlen szükségünk ezekre a többnyire fényűzési iparcikkekre, mint amilyen elkerülhetetlen szükség Csehországban a magyar lisztre van.

Hogy nálunk a szabók, kalaposok és fehérnemű varrók ipara a kis ipar körét meghaladni sehogysem akarja, annak tulajdonítható az az óriási fogyasztás, mely a cseh gyártmányokból nyer kielégítést.

A mind rohamosabban beözönlő gyárilag készült árucikkkel a kézi munka versenyezni persze nem képes, annál kevésbé, mert külső csíny és szabás tekintetében a gyártmány felülmúlja a kézimunkát — de különösen, mert a gyártott ruhák olcsósága azokat rendkívül károsakká is teszi.

Kétségtelen ugyan, hogy sem az anyag, sem az elkészítés módja nem közelítheti meg a mi iparosaink kézi munkáját, csak hogy a fogyasztó közönség ruházata beszerzésekor inkább kész a pillanatnyi szükséglet fedezni olcsón, sem hogy befektetéseket tegyen a divatnak mindig alávetett jobb ruházatainak.

A beözönlő kész ruhák forgalma tehát nemcsak az érték kivándorló milliókat söpri el tőlünk, hanem kis iparosaink megélhetési módját is nehezíti, különösen a szabóiparág létjogosultságát kezdi már kockáztatni.

Ilyen körülmények között talán nekünk volna okunk a cseh atyafiak által mutatott példán elindulni, s talán annak volna hazafias értelme, ha ezt a mindinkább szaporodó ruházati behozatalt igyekeznénk megakadályozni.

Ez nem válhatnék nagy öröme a körültekintő cseh politikusoknak, mert daczára annak, hogy az ő kifejlett ruházati iparáguk Európának majdnem minden piacán képes volt tért hódítani, mégis az előállított mennyiségnek a felét jóval fölülmúló érték a magyar piacra szorul, s ha az általunk elfogyasztott mennyiségnek csak negyedrészt tudnánk is visszaverni, nagyon érzékeny vereség volna ez azoknak, kik az ellenünk

való agyarkodást már már iparszerűleg kezdik üzni.

Az élelmiszerek után a ruházati cikkek azok, melyek a legnagyobb szükségletnek, a legnagyobb keresletnek állanak szolgálatában. Talán semmi sem egyszerűbb, semmi sem volna könnyebb, mint az, hogy Magyarországon legalább a belső forgalom a hazai ipar eredményeiből elégtessék ki s azok, kik a hazai szükségletnek kielégítésére ezen a téren törekedni akarnának, saját érdeküknek és a közérdeknek is nagyon hasznos szolgálatokat tehetnének, mert a külföldről behozott ruházati cikkek nagyon elvesztették már a közönség hitelét és olcsóságuk daczára szívesen kerülnek el az emberek, ha megfelelő munkát jutányos áron volna képesek itthon beszerezni.

Vasuti hírek.

Hirdetmény. II. pótlék életbeléptetése a m. kir. államvasutak vonalain érvényes kmétermutatóhoz és helyi áruhátszabáshoz. (II. rész.) A m. kir. államvasutak vonalain 1892. évi február hó 1-től érvényes kilométermutatóhoz és helyi áruhátszabáshoz II. rész 1892. évi november hó 1-én a II. pótlék lép hatályba. Ezen pótlék a budapest-dunajobbparti körvasút állomásaira vonatkozó kilométertávolságokat, illetve díjtételeket, (állomási díjszabást), továbbá Budapest személypályaudvar állomás nevének megváltoztatását tartalmazzák. Azonkívül tartalmazza a kilométermutató pótléka a Pozsony-Ujváros-Pozsony főkpályaudvar viszonylatban alkalmazandó kilométertávolságot és a megállóhelyekre vonatkozó táblázat kiegészítését, a díjszabás pótléka pedig némi módosításokat, illetve kiegészítéseket a határozmányokhoz, Kőbánya állomás törlesztését a XX. kivételes díjszabásból és sajtóhibák helyesbítését. Ezen pótlékok a m. kir. államvasutak igazgatóságának díjszabási osztályánál, valamint nagyobb állomásain és pedig a kilométermutató pótléka példányonként 10 krért, a díjszabás pótléka példányonként 20 krért lesznek megszerezhetőek. A jelen pótlékok életbeléptetése napjától kezdve a budapest dunajobbparti körvasút állomásaival való forgalomban alkalmazandó díjszámítás tárgyában f. é. 113,599, illetve 117,862. szám alatt kiadott hirdetmény a Fiume és Triesztre vonatkozó D pont kivételével hatályát veszíti.

Hirdetmény. Német—osztr. magy. tengerikikötői kötelék. A Vasuti és közlekedési közlöny f. é. 112. számában 121,628/1892. sz. alatt közölt hirdetmény szövegének utolsó sorába értelemzavaró sajtóhiba csuszott be. A szóbanforgó hirdetmény következőleg értendő: „A fenti köteléki díjszabás II. része 3 füzetéhez kiadott IV. pótlékban foglalt 14. sz. kivételes díjszabásban (szőlő, friss gyümölcs, valamint dinnye) f. é. október hó 15 től való érvényességgel a török-bece—aracs—bremai 100 klgként 16:65 marknyi díjtétel 16:95 markra helyesbítettik.

Hirdetmény. Szász-magyar vasuti kötelék. A fentnevezett köteléki díjszabás II. rész 1. és 4. füzetéhez f. évi október hó 1. ével II. pótlék lép életbe, mely egyebek között Boszniából és Szerbiából származó aszalt szilva és szilva-iz küldeményekre ezideig hirdetmény útján fennállott mérsékelt díjtételeket 16. sz. kivételes díjszabás alakjában tartalmazza, továbbá a csomagolatlan állapotban feladásra kerülő friss gyümölcs küldeményekre fenálló 14. sz. kivételes díjszabás megváltoztatott díjtételeit foglalja magában. A pótlékok példányai a részes vasutak igazgatóságánál megszerezhetőek.

Hirdetmény. (A kassa-tornai h. érd. vasut új személy és podgyász díjszabásainak életbe léptetése) A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint a kassa tornai helyi érdekű vasuton f. év október hó 1-ével új személy és podgyászdíjszabás lépett életbe, mivel egyidejűleg az ezen vasuton jelenleg fennálló személy és podgyászdíjszabás hatályon kívül helyeztetik. Ezen új díjszabás által a menetdíjak többnyire, különösen a III. osztban mérsékeltetnek és csak néhány viszonylatban némileg felemeltettek.

Vizállás.

	— okt. 19.		— okt. 20.	
	Méter. 0 felett 0 alatt		Méter. 0 felett 0 alatt	
M.-Sziget	0.62	—	0.54	—
Szatmár	0.10	—	0.16	—
Tokaj	—	0.52	—	0.24
Szolnok	—	0.80	—	0.78
Szeged	—	0.88	—	0.85
T.-Becse	—	0.92	—	0.90
Csongrád	—	1.22	—	1.21
Gyoma	0.29	—	0.31	—
Námény	—	0.20	—	0.40
Arad	—	1.28	—	1.26

Szerkesztői üzenet.

K. Ilona. Ráday Gedeon gróf, a szegedi vár egykori „rab-minisztere“ jó egészségben él.

Felelős szerkesztő: KULINYI ZSIGMOND.

Kiadótulajdonos: BÁBA SÁNDOR.

Nyilttér.

Báli selyemszöveteket méterenkint 55 krtól 9 frt 85 krig (mintegy 300 különböző árnyalat és színben) szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végekben is posztabér- és vámmentesen Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító selyemgyára Zürichben). Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba czimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó, 162—3.

A KOLERA

járvány alkalmával a

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

hazánk ezen kitünő szénsavtartalmu dus savanyuvizünket, mely számos előkelő budapesti orvos-tanár által javálva van, mint asztali vizet óvszerű a nagyérdemű közönségnek a legmelegebben ajánljuk 754*-2

a forrás igazgatóság.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Ügyvédek, kereskedők

figyelmébe!

Ajánlkozom bármily irodai, üzletbeni vagy másolási

m u n k á k r a

a délutáni órákban igen szerény feltételek mellett.

Czímem a kiadóhivatalban.

Legkényelmesebben használható legújabb

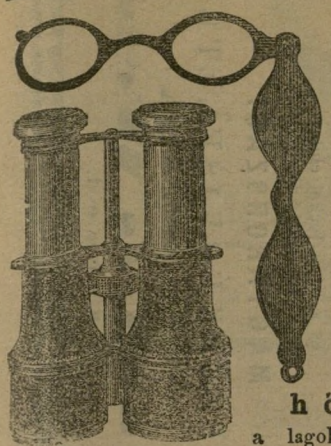
szoba padló máz

egyedül

Vajda Imre és Társa

gyógyáru raktárában

Szegeden, Kőrász-utca.

Színházi látcsövek
a legfinomabb üvegekkel, diszes kiállításban 4 frt 50 kr-tól kezdve 35 forintig.

Szemüvegek és orresiptetők
(Zwickennek) legfinomabb optikai üvegekkel; fali, asztali és ablak hőmérők a legolcsóbb árak mellett

Richter C. W. utóda

BRAUN JÁNOSNÁL

Klauzál-tér 8. sz.

Javítások jutányosan és pontosan eszközöltetnek. 753-6-3

← Egy →

gyakorlott magyar-német

levelező

ki a könyvelésben is jártas, alkalmazást nyerhet.

Írásbeli ajánlatok „Szeged” cím alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek. 780-2-2

24,331/1892. sz.

779-2-1

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező Dobó István és Furulyás János által bérben birt alsópusztai 4531 holdas dűlőbeli 8. tkvi. sz. 10 hold föld f. é. október hó 24. napján d. e. 9 órakor, ugyanezen dűlőben fekvő Bakró Gárdián József-féle 7 tkv. sz. 10 hold föld, folyó évi október hó 24. napján d. e. 11 órakor, továbbá a 4919 holdas dűlőbeli alsópusztai 25 tkv. sz. Palotás Gergely által bérben birt 1 hold föld f. é. október hó 25-ik napján d. e. 9 órakor, végre a Böröcz Antal által bérelt felsópusztai 2618 holdas dűlőbeli 29 tkv. sz. 10 hold föld f. é. október hó 27. napján d. e. 9 órakor a helyszínen bérbeadni fog.

Szeged szab. kir. város tanácsának 1892. évi október hó 17-én tartott üléséből.

Pálfy Ferencz,
polgármester.

24,173/1892. szám.

768-2-2

Hirdetmény.

A városi faiskolából f. év őszén és jövő év tavasán nagyobb mennyiségű gyümölcsfa-csemete, díszbokor és cserje kerül eladásra. Az érdeklődők az elárúsítandó csemeték név- és árjegyzékét a helybeli házipéztárnál, valamint Mayer Miklós főkertésznél megtekinthetik; megrendeléseiket pedig a rendelvénnyel értékének előleges lefizetése mellett a házipéztárnál es közölhetik.

Szeged szab. kir. város tanácsa 1892. évi október hó 13-án tartott üléséből.

Pálfy Ferencz,
polgármester.

Magyar királyi államvasutak

28,165/L.C. sz.

Üzletvezetőség Kolozsvárt

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége az 1893. évben szükséges és jövő év február hó 1-től szeptember hó végéig egyenlő havi részletekben beszállítandó 4500 db ütközési és 25,750 db közbenső II. rangu talpfa szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Ajánlható tölgytalpfa és telítetlen vagy telített bükk talpfa.

Ha telített bükk talpfa ajánlatik, a telítési mód az ajánlatban pontosan körülírandó.

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy a kiírt szükségletet tetszése szerint tölgy vagy bükk talpfa által fedeztesse és hogy a szállításra átengedendő mennyiséget tetszése szerint 25% al felemelhesse vagy leszállíthassa.

Az ajánlatok f. évi november hó 15 ének déli 12 órájáig az alóli üzletvezetőségnél benyújtandók.

A bánatpénzek f. évi november hó 14-ének déli 12 órájáig a kolozsvári gyűjtőpéztárnál befizetendők.

Az ezen szállításra vonatkozó részletes pályázati feltételek alólirott üzletvezetőségnél díjmentesen megszerezhetők; az általános és tölgy talpfákra, valamint bükk talpfákra vonatkozó különleges szállítási feltételek minden üzletvezetőségnél megtekinthetők, vagy 25, illetőleg 15 kr. előzetes befizetése mellett a budapesti gazdasági hivatalunknál megrendelhetők.

Minden ajánlattevőről feltételezterik, hogy az említett pályázati és szállítási feltételeket jól ismeri s azokat elfogadja.

Kolozsvár, 1892. október hó 11-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

Hurutos bántalmaknál nevezetesen a légzőszervek hurujánál, náthánál stb.

MATTONI-FÉLE GIESHÜBLER
legújabb égvényes SANYU-KUI

a legjobb sikerrel alkalmazható. Ugy tisztán, valamint egy nyolcad rész tejjel vegyítve a legkellesebb és leghatásosabb szer a bajok lehetőleg gyors elűzésére. De az emésztő- és nemző szervek, valamint a helyvek hajálában is Mattoni Gieshüblere már hosszú idő óta, mint kitűnő gyógyerejt szer van elismervve.

Fontos cigaretta-szívókra!

A cs. kir. technologiai iparmuzeum beható vegytani vizsgálat után a

LA COCARDE

név alatt forgalomba hozott

garantírozott valódi francia cigarettapapírra

oly jóváhagyást hozott, hogy a vizsgálatra beadott „LA COCARDE” teljesen ment az egészségre ártalmas anyagoktól, hamutartalmára és súlyára nézve pedig

A LEGKITÜNÖBB ÉS A LEGJOBB.

A cs. kir. technologiai iparmuzeum igazgatója:
Exner s. k.

A vizsgálatot teljesíté:
Dr. R. Godefroy s. k.

A vegytani ipar szakosztály elöljárója

Dr. H. Ritter v. Perger s. k.

541-20-20

A jóváhagyás Dr. Eduárd Jugling cs. kir. jegyző által hitelesített, az aláírások valódisága elismertette a cs. kir. törvényszék elnöksége által Bécsben, valamint a császári ház és külügyek cs. kir. miniszteriumának iroda-igazgatósága által.

Ezen papír, mely kiváló jó minősége folytán az 1887. évi A delaid jubileumi kiállítás alkalmával, valamint 1888-ban Sidneyben arany éremmel lett kitüntetve, kapható az ugyanebből készített cigarettatokokkal együtt a főtűzsdében Szegeden, hid utca, Milkó-palota.

23,385. szám

M. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetőség.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Zimony állomásán 1893. évi február hó 1-től meginduló vendéglői üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra, azaz 1896. évi február hó 1-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat hirdetetik, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok után döntetik el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie, a borítékra pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Zimony állomásán levő vendéglői üzletre 23,385. számhoz.” Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1892. évi november 3-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége titkári hivatalához czímezve posta útján tartivevény mellett nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 200 azaz kétszáz forint készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpéztáránál Budapesten 1892. évi november hó 2-án déli 12 óráig letendő vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nemrégibb utolsó s a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

A vendéglői bérletre vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (külső kerepesi-ut II. ház, II. emelet 25. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőről feltételezterik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon válasszhasson.

Budapest, 1892. szeptember 15-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

Kitünő

minőségű villányi, szegszárdi, budai, egri vörös bor, ugyszintén a legjobb fajú fehér asztali-, peccsenye- és csemege bor, továbbá mindennemű magyar és valódi francia **cognac** nálam kapható.

Különösen figyelmébe ajánlom a n. é. közönségnek **kitünő 1888. évi szilvási sziller boromat**, melyet literenkint **36 kr.**, hordóba 100 hektoliterenkint **32 frt**ért árusítok.

SZILÁSI IGNÁTZ.

Különlegességi áruda. — Hid-utca. 542-20-10

COGNAC
A. GUILLAUME & Co.
TALENCE pres BORDEAUX.

Ő felsége a Svéd király
Ő felsége a Hollandi király
Ő felsége a Görög király
Ő felsége néhai III. Napóleon
Ő felsége a bolgár fejedelem
több osztrák-magyar főherceg urak
és az orosz nagyherceg
a francia köztársaság elnökének
különféle nemzetközi körházak
és a bécsi locketi klub
szállított.

MAGYARORSZÁGI
VEZÉRKÉPVISELETE
és FÓRAKTÁRA

Koch és Weiss
Szeged.

Magyar királyi államvasutak.

22,641/I. sz.

Üzletvezetőség Kolozsvárt.

Pályázati hirdetmény.

(Égő, kenő és tisztogatási anyagok, valamint rézgálicz szállítása iránt.)

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége, vonalai részére 1893. évben szükséges és alábbi kimutatásban részletesen felsorolt anyagok szállítása iránt, nyilvános pályázatot hirdet.

A szükséges anyag		Egysége	Egy évben szükséges mennyiség
osztály	tétel		
	Megnevezése		
száma			
IV.	4. Csepü	100 kg.	200
"	8. Fagygyu	"	15
"	11. Szurok fáklya	db.	3000
"	23. Jutefonal	100 kg.	150
"	38. Kőolaj	"	850
"	54. Kétszer finomított vulkan kenőolaj, mozdonyok részére	"	250
"	56. Mozdony tisztítóolaj	"	30
"	57. I. minőségű hengerkenőolaj mozdonyok részére	"	320
"	58. Lepárolt ásvány kenőolaj kocsi számára	"	320
"	60. Lepárolatlan ásvány (vulkanolaj)	"	290
XIII.	44. Tiszított kender	"	25
"	164. Rézgálicz	"	60

Előnyös ajánlatok beérkezése esetén, a kőolaj szállításán kívül, mely csakis 1893. évre biztosított, a szállítás az 1894. és 1895. évre is ki fog terjesztetni, miért is az ajánlattevők az általunk kiadott ajánlati mintán ezen évekre nézve is az egységi árt kitehetik.

A szállítás a magy. kir. államvasutaknál jelenleg érvényben levő 129,331/991. szám alatt kiadott általános, valamint 33,752/874., 39,986/92., 10,322/92., 94,683/92. és 96,212/92. szám alatt kiadott különleges szállítási feltételek, úgy a jelen kiírás alkalmával 22.641. sz. a szerkesztett pályázati feltételek szerint eszközözlendő.

A fent említett szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak összes üzletvezetőségeinél megtekinthetők, vagy pedig az igazgatósági gazdasági hivatalnál, a vételár lefizetése vagy beküldése mellett 25 illetőleg 15-15 krajczáron megszereshetők.

Mind egyik ajánlattevőtől feltételeztetik, hogy ezen szállítási feltételeket teljes terjedelmükben jól ismeri és elfogadja.

Minden ajánlattevő tartozik a fent említett szállítási feltételekben említett mintákat ajánlatával egyidejűleg az üzletvezetőséghez bérmentve beküldeni.

Tudomásul adatik, hogy csak a különleges szállítási feltételeknek tökéletesen megfelelő és csak belföldi gyárakban előállított olajak és anyagok fognak biztosítani és átvétetni.

Az ajánlati mintán a gyártási hely kitüntetendő.

Az egységi ár tiszta súlyra és pedig az ajánlati mintán látható egység szerint minden anyagnál külön-külön számokkal és betűkkel kiteendő.

Ajánlati minták és a 22.641. sz. pályázati feltételek az alóli

(Utánnomat nem díjazatik.)

üzletvezetőségénél és az összes magyarországi ipar- és kereskedelmi kamaráknál kaphatók.

Az 50 kros magyar bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok következő külczimmel: „Ajánlat kenő, égő, tisztogató anyagokra, 22,641/92. számhoz 1892. évi október hó 25-iki déli 12 óráig az üzletvezetőség általános osztályfőnökökhez benyújtandók, vagy posta útján oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5% készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1892. évi október hó 24-ik déli 12 óráig a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál letendő.

Miután az egyes mintákkal minőségi próbák eszközözlendők, mind egyik ajánlattevő ajánlatával, az e felett hozandó határozatig kötelezettségben marad.

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közt tekintet nélkül az ajánlat feltételeire, szabadon választhasson, továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti mennyiség szállítását is átengedhesse olyformán, hogy ajánlók az ily részbeni szállítást is elfogadni köteleztetnek, hacsak ajánlatukban világosan ennek ellenkezőjét ki nem kötötték és végre, hogy a cél elérésére másféle intézkedéseket is teheszen.

Kolozsvár, 1892. szeptember hó 21-én.

Az üzletvezetőség.

44,481/92. sz.

budapest-dunabalparti üzletvezetősége

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapest dunabalparti üzletvezetősége a vonalai részére 1893. évben szükségelt 22,600 drb. II. rangú tölgy, telített vagy telítetlen bükkfalpa szállítására mely mennyiségéből 15 százalék ütközési talpa szállítandó, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A talpfák 1893. évi febr. 1-től, szeptember hó 30-ig egyenlő havi részletekben szállítandók be.

A részletes pályázati feltételek szerint szerkesztendő ajánlatok legkésőbb 1892. évi november hó 15-én déli 12 óráig nyújtandók be az üzletvezetőség általános osztályának vezetőjénél (Teréz-körút 62. sz. I. 5. ajtó) a részletes pályázati feltételek értelmében letendő bánatpénz gyűjtőpénztáránál teendő le.

A részletes pályázati és szállítási feltételek az üzletvezetőségénél betekinthetők. A részletes pályázati feltételek a budapest-dunabalparti üzletvezetőségtől díjmentesen a szállítási feltételek készpénz lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtároltól (Andrássy-ut 73. szám) megszereshetők lévén, feltételeztetik, hogy ajánlattevő ezek teljes ismeretével bír. Budapest, 1892. október hó.

Az üzletvezetőség.

124,195/92. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a jövő 1893. évben, esetleg 3 éven át szükséges faszén, gyapotfonal, lenolajkenőce, továbbá fém- és vas-nemű anyagok szállítását biztosítani óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legesőbb f. év november hó 4-én déli 12 óráig betérjesztendők, a bánatpénz pedig folyó év november hó 3-án déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, a mennyiségek, ugyszintén a különleges szállítási feltételek a m. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályánál (Budapest Andrássy-ut 75.) megtekinthetők. Budapest, 1892. szeptember hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.